

LETOKRUKHY

ЧАСОВ СС В Б. СТАННИЦІ 2303/07

С. 2

Z OBSAHU:

ÚVODOM

INCHEBA

NACI ZMUS

STUŽKOVÉ

ČASTUŠKY

SOKOLIARSTVO

OLYMPIÁDY CUDZÍCH JAZYKOV

NAJOBĽÚBENEJŠIE POĽOVNÍCKE RECEPTY

PES

SLOVENSKÝ KOPOV

NAPÁLENÝ DIVIAK

LYŽIARSKY KURZ

ZÁHRADNÉ HUBÁRČENIE

STOPY ZVERI

SVIŠTE

MOJI MALÍ KRÁSAVCI

DROGY

DAROVANÉ STRETNUTIE

ČLOVEK S MALÝM „č“

A POTOM SA TO STALO...

PRÁZDNI NOVÁ PRAX V NEMECKU

SEVERNÁ STENA BRADAVICE

KTO JE KTO?

GYPSY ROOTS čili CIGÁNSKE KORENIE

ÉČKA NÁM NEŠKODIA

HISTÓRIA VLASOV

VÝSLEDKY KLASIFIKÁCIE

NAMIESTO ÚVODU

Paulo Coelho v knihe *Alchymista* rozpráva ústami starca chlapcovi Santiagovi tento príbeh o hľadani tajomstva šťastia:

Istý kupec poslal svojho syna za najmúdrejším zo všetkých ľudí, aby sa dozvedel „Tajomstvo šťastia“. Chlapec putoval štyridsať dní púšťou, až prišiel ku krásnemu hradu, týčiacemu sa na vysokej skale. Tam žil Mudrc, ktorého chlapec hľadal.

Namiesto toho, aby náš hrdina stretol svätca, vstúpil do sály, kde sa to len tak hmýrilo kupcami, v kútoch sa bavili ľudia, malý orchester vyhrával príjemné melódie a bol tam aj bohatý prestretý stôl s najvyberanejšími lahôdkami toho kraja. Mudrc viedol rozhovory so všetkými a náš mládenec musel čakať dve hodiny, kým prišiel na neho rad.

Mudrc si trpezlivo vypočul dôvod mládenecovej návštevy a povedal mu, že momentálne nemá čas vysvetľovať mu „Tajomstvo šťastia“. Navrhol mu však, aby sa poprechádzal po jeho paláci a vrátil sa o dve hodiny.

„Chcem ťa však požiadať o jednu láskavosť,“ - dodal Mudrc a podal chlapcovi čajovú lyžičku, na ktorú kvapal dve kvapky oleja. „Kým sa budeš prechádzať po mojom paláci, nes túto lyžičku tak, aby sa olej nevyliadol.“

Chlapec vystupoval a zostupoval po mnohých schodištiach paláca, pričom nespúšťal oči z lyžičky. O dve hodiny sa vrátil k Mudrcovi.

„Tak ako?“ spýtal sa ho Mudrc, „videl si perzské koberce v mojej jedálni? Navštívil si záhradu, ktorú majster záhradník tvoril celých desať rokov? Všimol si si krásne pergameny v mojej knižnici?“

Zahanbený mládenec sa priznal, že nevidel nič: Jeho jedinou starosťou bolo nerozliať dve kvapky oleja, ktoré mu Mudrc zveril.

„Tak sa vráť a spoznaj zázraky môjho sveta,“ povedal mu Mudrc. „Nemôžeš mi predsa dôverovať, ak nepoznáš môj dom.“

Chlapec, tentoraz už pokojnejší, vzal svoju lyžičku a opäť sa dal putovať palácom. Teraz si však všimol všetky umelecké diela, ktorými oplýval od stropu po podlahu. Uvidel záhrady, okolité pohoria, ľúbezné kvety i vyberaný vkus, s ktorým bolo každé umelecké dielo položené na tom správnom mieste. Keď skončil s prehliadkou, referoval Mudrcovi o všetkom, čo videl v jeho paláci.

„Kde však sú tie dve kvapky oleja, ktoré som ti zveril?“ spýtal sa ho Mudrc.

Chlapec sa pozrel na lyžičku a zistil, že olej vylial

„Tak toto je jediná rada, ktorú ti môžem dať,“ povedal Mudrc, zo všetkých Mudrcov najmúdrejší.

„Tajomstvo šťastia spočíva v tom, že dokážeme obdivovať všetky krásy sveta, a pritom nezabudneme na dve kvapky oleja, ktoré máme na lyžičke.“

Vaša redakcia

IN CHEBA 2007

Niektorí z vás určite tušia o čom bude reč. Tušia a vedia prečo. Tí niektorí sa zúčastnili a

hlavne reprezentovali našu školu na výstave, ktorá sa konala 18.-21. januára tohto roku. Nič nebolo len

tak a pred samotným začiatkom prebiehali dlhé a náročné prípravy už niekoľko mesiacov dopredu. Bolo treba pripraviť vypchané zvieratá, ktoré boli nainštalované priamo vo výstavnej hale, sadeničky, brožúry, obrázky pre deti, nastrihať papierové parohy a mnoho ďalších potrebných vecí.

Odchod do Bratislavy sa odohral za skorých ranných hodín. Jasné, veď bolo

potrebné byť na mieste včas. Ale raňajšiu kávu sme stihli. Prvý deň bol pomerne pokojný, pretože výstava bola určená predovšetkým pre odbornú verejnosť. Môžeme povedať, že sme mali dosť veľký priestor, kde sa zmestilo stredné pódium, posed, obrovský Jeleň európsky, drevená zvonkohra, panel s obrázkami zvierat a samotné „prírodné zátišie“ vytvorené z vypchaných zvierat. Práve táto časť mala veľký úspech, a to najmä u tých najmenších. Návštevníci sa mohli pokochať zvieratami ako muflón, diviak, medveď, líška – jednoducho –

našli takmer všetko, čo môžu nájsť v našich lesoch. A pozor! Na všetko sa mohli opýtať práve tých najpovolanejších – študentov lesníckej školy.

Ostatné dni boli veľmi náročné. Brány výstavy sa otvorili aj pre širokú verejnosť a tým návštevnosť celého výstavniska stúpla. Veľa ľudí sa pri nás zastavilo, zaujímali sa o našu školu, botanickú záhradu, spôsob výučby a niektorí dokonca aj o svojich bývalých profesorov. My sme ich za záujem

odmenili sadeničkou Jedle bielej či Smreka obyčajného, brožúrkou o škole, dreveným príveskom, deti obrázkami zvierat a papierovými parôžkami, ktoré sa po krátkom čase stali doslova kultovou záležitosťou (a nielen u tých najmenších). Našu expozíciu sme obohatili aj o náučný program z oblasti sokolarstva a poľovníckych zvykov.

Sokoliari pravidelne vystupovali na pódiu so svojimi sokolmi. Nechýbala ani krátka prednáška z histórie sokoliarstva a zaujímavé prelety samotných dravcov. Návštevníci si mohli zľahka pohľadiť dravca, ktorý sa im páčil. Večer sme od únavy doslova padali na nos. No poddať sme sa nemohli, veď ešte nás čakali dni plné strehu. V predposledný deň bolo hádam najpernejšie. Bol víkend a ľudia sa uličkami pomedzi stánky len tak valili. V tento deň sa na našom pódiu uskutočnili aj majstrovstvá vo vábení zveri. Vzduch bol nasýtený rôznymi zvukmi od výmyslu sveta. Niektorí sa na tom výborne bavili, tí zanietení však brali vec úplne vážne.

V každom prípade to bola pre nás výborná skúsenosť. Nebolo to ľahké akoby si niekto myslel. Záujemcom sa bolo treba venovať, pružne odpovedať na otázky, a hlavne ich zaujať a tým sa dostať do povedomia.

Myslím, že sme si urobili veľmi dobrú reklamu. Veď napokon sa o nás zaujímala aj televízia a rozhlas. Stálo nás to veľa síl, ale v tom nám pomáhalo naše presvedčenie. Zaslúžené poďakovanie patrí pani profesorke Dudíkovej, ktorá sa podieľala na hlavných prípravách, Hornovému kvintetu a samozrejme našim žiakom.

STUŽKOVÉ SLÁVNOSTI

Stužková. Magické slovo. Jeden večer strávený v spoločnosti svojich spolužiakov, profesorov a rodiny. Všetci vyparadení v oblekoch a šatách. Hudba pre všetky vekové kategórie, aby sa nik nenudil. Spoločenské tance a na záver „neviazaná“ zábava. Nuž, ani tohtoročné stužkové neboli iné ;)

1.12.2006, piatok

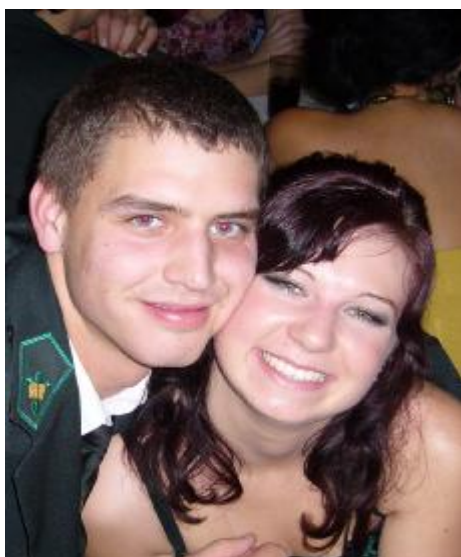
...pre niekoho pekný deň, pre iného škaredý. K pocitom ľudí dopomáhalo aj pochmúrne doobedňajšie počasie.

Poobede už bolo všetko pripravené a pomaly, ale isto každý žiak 4.A triedy sa nervózne, no nedočkavo začal chystať na stužkovú slávnosť. Všetko začalo nástupom, príhovorom riaditeľa školy a žiačky 4.A. Potom nasledovali mená žiakov a slávnostné odovzdávanie zelených stužiek. Každému žiakovi triedna profesorka pripla svoju stužku a povedala im pár povzbudzujúcich slov do nasledujúceho polroka, a samozrejme k blížiacim sa maturitným skúškam. Po odovzdaní stužiek si každý zaspieval študentskú hymnu „Gaudeamus Igitur“ a prípitkom si pripili. Profesori i rodičia si tiež pripili na očakávaný maturitný úspech. Potom nasledovala slávnostná večera. Za krátky čas sa už všetci pripravovali na zábavný program. Vystúpenie sokoliarov so šľachtenými dravcami, zanôtené ľudové tóny, Maťko a Kubko 21.storočia s notebookom, s hanblivými ovečkami a „nadržaným“ baranom. Program dovŕšili Sendreiovci a lá 4.A. Ani sme sa nenazdali a už bola polnoc - čas na čítanie častušiek a zapalovanie sviečok. Po vytratení počiatocnej nervozity si každý svoj stratený úsmev konečne našiel a znova nasadil. Dovŕšením celého „obradu“ bola nezabudnuteľná pesnička od Elánu „Stužková“. Pri nej sa všetci štvrtáci v kruhu aj s triednou profesorkou vybláznili (aj som sa čudovala, že ich triedna – p.Smutná sa držala celú skladbu – že ju neušľapali!)

Slávnostný program stužkovej sa ukončil a začal sa voľný priebeh zostávajúcej noci.

Veronika Tóthová 3.B
(priama účastníčka stužkovej)

ČASTUŠKY 4.A

Štefan Nagy

Dlhé fúzy, veľká brada,
borovička ho má rada.
Voľakedy slušný bol
no alkohol ho premohol..

Jana Tencerová

Janka pekným písmom
píše,
no na telesnej len hlavou
kníše.
Písomku vždy vyrieši,
čo každého poteší.

Matej Gonda

Cestou letí veľká honda,
na nej sedí Maťo Gonda.
Učenie on nemá rád,
tri promile akurát.

Tomáš Líškay

Dekýš sa vždy jeduje,
keď mu chleba chybuje.
Na hodinách on rád papá,
Kútnik mu to vždycky zráta

Jaroslav Kováč

Keď náš Jarec zaspáva,
oči vždycky otvára.
Počítač on nosí vždy,
večer chce hrať veľké hry.

Ondrej Weiss

Dana Landu on má rád,
briadku má tak akurát.
Predseda nám je on
veľký,
v malíčku má všetky
dievky.

Boris Suchovský

Tichá voda brehy myje,
pred triednou sa radšej
skryje.
Jelito je zďaleka,
v piatok domov uteká.

Martin Žilka

Motúz veľký človek je,
hneď nás všetkých pobije.
Rýchlosť reči mu dosť
škodí,
preto bitka nezaškodí.

Adrián Várdai

Arpi veľký rybár bol,
no otec mu to zatrhol.
Stres, nervy, panika,
v tom náš Ad'o vyniká.

Ľubomír Hanuška

Stále niečo vybavuje,
nemčinu on ignoruje.
Školská je on legenda,
škodovku vám nepredá!

Martin Repel'

Orol, jastrab, sokol,
bez Repa by zdochol.
Vtáky on veľmi rád,
metalista, kamarát.

Kristián Majtán

„Et', kette, három, nít',“
blíži sa náš balistik.
Tino veľký frajer je,
stále nám tu mudruje.

Matej Milkovič

„Du hast“ sa nesie
chodbou,
pre Mikla je Rammstein
modlou.
Lonsdale-to jeho značka je,
„šušťaky“ on nezaprie..

Michal Vlček

Do rána sa učil dosť,
to je však už minulosť.
Fernet citrus, pekné
ženy,
potom je on nažhavený.

Roman Foltán

Monča, Fabča to je
jeho,
triedna má vždy
radosť z neho.
Kulturista je on
veľký,
v noci čumí vždy do
telky.

Michal Víg'ášský

Zigi dlhé vlasy nosil,
no v druháku si ich
skosil.
Každý piatok stopuje,
z húlky sa on uleje.

Martin Turček

To čo povie stojí za to,
Martin Turček naše
zlato.
Nové frky hádže rád,
s každým je on kamarát.

Michaela Debnáriková

Miška naša spoužiačka,
Lonsdale je jej super
značka.
V škole tiché dievča je,
každý štvrtok žúruje.

Andrej Kuric

Aktívny bol sokoliar,
rýchlo s tým aj skoncoval.
Múdry občas nám on
býva,
príde ešte jeho chvíľa.

Jakub Lunter

Nové boty, pekné tričko,
pred zrkadlom stojí tíško.
To by ono nebolo,
keby nemal Kenvelo.

Pavol Bernát

Pod perinou stále leží,
Do školy on včasne beží.
Piatok on má veľmi rád,
Flog je jeho kamarát.

Maroš Švec

Šveco veľký reper je,
Kontrafakt on miluje.
Biely peugeot to je jeho,
Až tá spojka boha jeho.

Ján Štefanka

Janko veľký mechanik,
solvinu mu nedá nik.
Učí sa on veľmi rád,
s Králikom je kamarát.

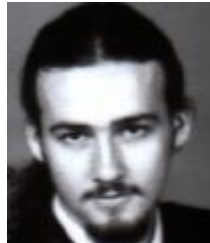
Ľudovít Holčík

Ľudo tiché chlapča je,
so Spajkym si rozumie.
Z Turzovky k nám dorazil,
zatiaľ sa nám
nestratil.

Dušan Václavík

Pankáčom sa Dušan stal,
Odkedy on dlhé vlasy
mal.
Motorky sú život jeho,
Hudba, pekné ženy
a k tomu pivo.

Jozef Maruška

Rozoberie všetko možné,
no poskladať to je hrozné.
Desať rožkov, jedna voda,
úsmev renault on má znova.

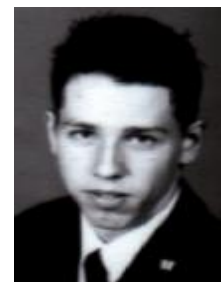
Pavel Výboch

Zarastá jak chlap starý,
v škole sa mu celkom darí.
Nemá rád on alkohol,
vždy keď mohol , pomohol.

Peter Straňák

Levice a náš Peťo,
patria k sebe každý vie to.
Na nemčine vždy len zúri,
až sa trasú školské múry.

Gustáv Soukup

Gusto veľký bylinkár je,
často v horách prenocuje.
A keď mešká klamať musí,
„meškali mi autobusy.“

Radovan Kmeť

Rado všetko pozná, vie,
vo všetkom on šéfuje.
Štiavnica ho láka von,
všetky ženy pozná on.

Mgr. Mária Smutná

Majka naša smutná je,
keď ju niekto nase.....
Ospravedlňenky od nás ťahá,
Výhovorky každý hľadá.

Matej Golian

Za Jankou nám on rád chodí,
aj keď sa nám trochu hanbí.
Tatra Zetor a ten kombajn,
to je ten náš Maťo Golian.

STUŽKOVÁ 4.E

Ahoj Ivana,

Už dlho som sa Ti neozvala, ale musíš ma ospravedlniť, pretože som nevedela, kde mi hlava stojí. Pripravovali sme našu stužkovú a dala nám dosť práce. Užili sme si ja veľa zábavy, hlavne pri vyzdobovaní našej telocvične, kde sa mala konať. Napokon sme to spoločnými silami zvládli a myslím, že sa nám to naozaj vydarilo. Hlavne ti však chcem porozprávať o priebehu samotnej stužkovej. Bola v piatok a všetci sme boli dosť nervózni. Všetci to poznáš. Celý deň sme behali a doťahovali veci do konca, aby bolo všetko tak, ako má byť. Celá ceremónia sa mala začať o 18.00. Nakoniec

sme troška meškali ale prežili sme to. Tak sa to začalo. Nastúpili sme si do telocvične pred zrakom našich rodičov a profesorov. (Mimochodom, ten nástup sme cvičili asi týždeň, kým sme pochopili ako máme ísť...) Bol to zvláštny pocit, veď na

túto chvíľu sme čakali 3 roky aj kúsok. Pán riaditeľ povedal svoj príhovor, posvätil stužky, triedna nám ich pripla na uniformu. Uvedomili sme si, že vlastne symbolizujú pre nás nádejnú budúcnosť. Tú nám bude treba hlavne v máji...(len tak na okraj, dosť sa tam šmykalo a keď sme sa pred všetkými klaňali, ja a Zuzana sme sa tam skoro vysypali...krása...) Potom sme zaspievali Gaudeamus. Každý sa snažil ako mohol, výsledok musia posúdiť iní. Po ostatných oficialitách nasledoval tanec a potom náš dlho očakávaný program. Musím povedať, že sa všetci snažili čo najviac, aby sa vydaril a aby sa všetkým páčil. Nechcem sa chváliť, ale myslím, že bol skvelý. (To si ale myslí asi každý o svojom programe na stužkovej...) Či už zaujímavé vystúpenie trubačov, sokoliari,(tým myslím aj čísla kondora brčkavého) folklórne vystúpenia našich nadaných spolužiakov, Mariškine klavírne sólo, krásne Gogo tanečnice, poučný doktor Hruška, či poľovníci, v ktorých sa blykli naši nadaní herci. Nakoniec sme si všetci spoločne zaspievali „lesácku“ hymnu. O polnoci prišli na rad častužky. Všetci sme sa zasmiali nad veršíkmi, ktoré sme si vymysleli a ktoré nás mali vystihovať. Po spoločnom vypití džbánů (pol triedy dostalo herpes), a jeho rozbití triednou (všetci sme sa vrhli na črepy ako supy) nasledovala zábava až do rána. Ubehlo to strašne rýchlo , ale všetci budeme mať na čo spomínať, pretože pre nás to bola tá najkrajšia stužková. Teraz nás čaká ťažká práca, lebo vedomosti, ktoré sme nadobudli za tie necelé 4 roky budeme musieť uplatniť na maturite. Tak nám drž palce...

S pozdravom Jana

ČASTUŠKY 4.E

Hiklová Zuzana

Brčky Zuzku
okrášľujú,
veľké oči zvyrazňujú.
Keď sa niečo opýta,
smiech medzi nás
zavíta.

Hronček Tomáš

Veľmi rád si vymýšľa,
keď nad odchodom zo
školy rozmýšľa.
Každý deň má babu inú,
len ešte nikto nevidel
s ním ju.

Tomáš Tóth

Pochádza on z dolných
krajov
krčma to je jeho rajón.
Je to chlapec
z kukurice,
keď sa pije kričí více.

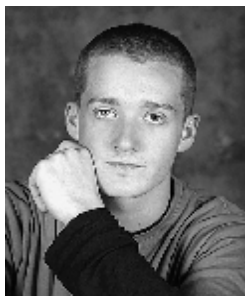
Juraj Hurta

Diskotéku má on rád,
chodí tam jak pandrlák.
Keď počuje DJ Tiesta,
rozžiari sa ako hviezda.

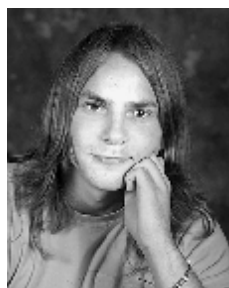
Kancko Andrej

Andrej pravý lesák je,
celkom rád si vypije.
Stále nad všetkým
šomre,
hlavná vec, že je mu
dobré!

Peter Tokár

Mäso, šnicle nemá rád,
banán jeho kamarát.
Poľovačka nie je smiech,
srnca zabiť to je hriech

Maslíková Ivana

Cucu všetci radi majú,
do vírivky pozývajú.
Piercingy ona miluje,
keď v piatok domov
stopuje.

Andrej Ďurovič

Nosí bomber, holú hlavu,
má rád vládnu stranu pravú.
Baby naňho strašne letia,
má len jednu, všetci vedia.

Šmehýlová Jana

Naša Šiša rada papá,
tresku, rožok aj
kuratá.
Motýľov sa veľmi
bojí,
medík jej však rany
hojí.

Jaroslav Patka

Aj keď to bol chlapec
malý,
podrástli mu trochu
svaly.
Alkohol, cigarety, ženy,
to je jeho denné meny.

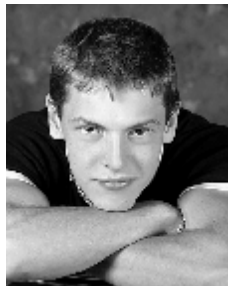
Zuzana Kosejová

Tichá voda brehy
myje,
death metal jej v srdci
žije.
Po nemecky šprehuje,
aj zábave holduje.

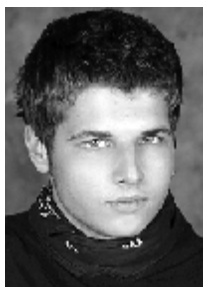

Ján Gonda

Pokiaľ nám je dobre
známe,
aj svalnáča v triede
máme.
Je to chlapec z Málnica,
guľatučké má líca.

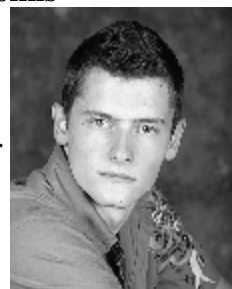
Peter Ivanič

Komunistu v triede máme,
Petříkom ho prezývame.
je to chlapec výrečný,
každú hlúposť vyreční.

Viktor Tomiš

Viktor je on tichý
chlapec,
nápadov má stále kopec.
Motorky on miluje,
a často posiluje.

Dominika Tomišová

Máme v triede zlatú
babu,
usmievavú ženu mladú.
Jazyček má podrezaný,
Andrejove srdce v dlani.

Karol Čikel

Karči veľký poľovník,
je to triedny záletník.
V triede sa on stále smeje,
až nám občas z toho zle
je.

Slávka Myjavcová

Všelikde má nápadníka,
možno sa to aj teba týka.
Z blondínky je
hnedovláska,
je to naša triedna kráska.

Jana Bystrianska

Naše triedne rádio,
ticho by ju zabilo.
Sokoliarstvo má moc
rada,
nerada sa z niekým
háda.

Ján Kocka

Rýchly ako
Schumacher,
na traktore je macher.
Zvieratká má veľmi rád,
je s nimi veľký kamarát.

Zuzana Triznová

Fofa naša kytička,
to je Zuzka, Zuzička.
Každý mesiac inú farbu
vlasov má,
s foťákom sa rada hrá.

Mária Smolárová

Oraváčku v triede máme,
Mariškou ju nazývame.
Na parkete dračica
a v triede je svätica.

Nikoleta Kršková

Dva copíky seknú jej,
turistiku miluje.
Keď si ústa otvorí,
utekajte do hory.

Igor Šoltés

Na počítači stále hráva,
warcraft si do hlavy
dáva.
S Igorom sa veci dejú,
jeho hlášky rozosmejú.

Bernadeta Velebná

Deti naša trubačka,
nechýba, kde je
poľovačka.
Maďarčinu ovláda,
keď treba, tak
prekladá.

Veronika Dobrocká

Je to taká žienka malá,
70 kilo mala.
Jej domáca nám vždy
chutí,
a hlavy nám stále múti.

Zuzana Dianišková

V triede počuť hlasný
smiech,
Zuzka nevie čo je hriech.
Vzadu sedí, kričí NI,
odpovedať nemieni.

Veronika Svrčková

Sokoliarka utáraná,
prekričí ju iba vrana.
Keď jej vtáčik uletí,
tak zostane bez detí.

Janka Rusnáková

Externistka Janka je,
len diaľkovo študuje.
Hodiny oživuje smiechom,
to nie je jej hlavným
hriechom.

Lucia Svoreňová

Lucka v triede ticho sedí,
všetko vie pri odpovedi.
Nikto o nej nikdy nevie,
poznámky má stále skvelé.

**TRIEDNA
NORA VALOVIČOVÁ**

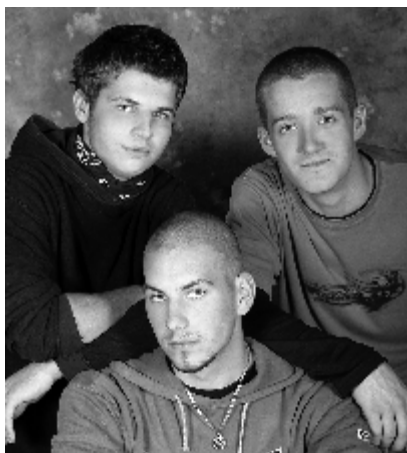
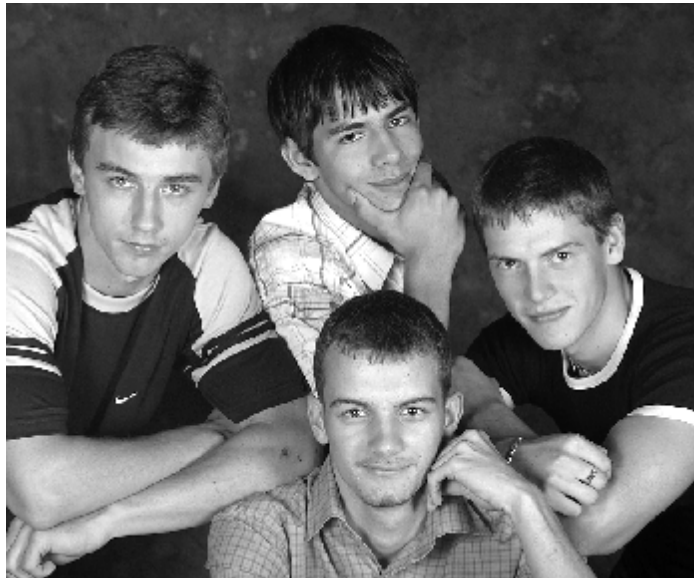
Naša triedna Norika,
zmestí sa do fúrika.
Je to taká žienka maličká,
usilovná ako včelička.
Kvôli nám o rozum
nepríde,

a z tej správnej cesty nezíde.

Veď sme trieda 4.E.,
každý to už predsa vie.
Keď sa na nás nahnevá,
kričí, a po triede behá.
Vtedy nie je až tak milá,
prevtelí sa do nej sila.

Je to sila Lucifera,
po triede sa hádžu perá.
Ospravedlnenky od nás pýta,
kde sme boli, to sa spýta.
Avšak, keď nenájde závalu,
hneď má dobrú náladu.
Smiech na jej tvári zavíta,
na zlé sa nás už nepýta.
Po škole si poskakuje,
rozhovory nadväzuje.
Čo má nové, ako doma,
veď býva len s chlapmi dvoma.
Oni jej však pomáhajú,
našu triednu radi majú.
A my ju tiež radi máme,
navzájom si pomáhame.
Veď bez našej zlatej triednej,
bolo by to riadne biedne.
Ochráni nás pred všetkým zlom,
je našim triednym anjelom.

A potom sa to stalo...

...A potom sa to stalo... opýtal sa poslednú otázku. Zalial ma pot a slzy, nevedela som odpovedať...

Bol deň ako každý iný, streda. Mali sme cviká z ekonomiky a ekológie. Profesorka ma pustila na pol piatu na autobus, tak som išla pod kalváriu na zastávku. Bus troška meškal. Vošla som dnu a povedala to isté ako už štyri roky: " študentský do Hliníka." Karta pípla a ja som si sadla. Vystúpila som pri benzínke a keď som prechádzala cez cestu, tak zrazu zastalo auto, otvorili sa dvere a niekto ma zdrapol, buchol po hlave a ja som stratila vedomie. Keď som sa prebrala, sedela som na stoličke v nejakej miestnosti. Nevieam prečo, ale nebála som sa, ani som nekričala, akoby som vedela, že sa z tej situácie dostanem. Prišiel ten chlap čo ma zdrapol do auta a povedal: „ neboj sa, chcem sa len porozprávať.“ Nič som nepovedala. On vytiahol zbraň tak, aby som ju videla...položil ju na stôl. Sám si sadol a spustil: „ Budeme sa rozprávať, normálny dialóg. Ja sa budem pýtať a ty odpovedať. Upozorňujem ťa len na jedno. Ak odpovieš zle, zastrelím ťa.“ Nezostávalo mi nič iné ako sa spoľahnúť na inteligenciu, intuíciu a prirodzenosť. Rozmýšľala som - je to psychopát, ak sa budem snažiť kombinovať, vyhybať sa odpovedi alebo odpovedať nepresne, môžem skončiť v kaluži svojej krvi na zemi. V zlomku sekundy som sa rozhodla nemyslieť a odpovedať impulzívne. Vtedy sa začal pýtať. Hovorili sme spolu asi hodinu, aj sme sa zasmiali, atmosféra už nebola napätá, vlastne mi s ním bolo fajn!? Zrazu mu ale zmrzol úsmev, pozrel sa na mňa strašným pohľadom a povedal: „Toto je posledná:"

Nechápem prečo, ale teraz, až teraz som sa začala skutočne báť. Myslela som na sestru, že som na ňu bola odporná včera večer, keď sa chcela hrať na počítači a nenapísala som mame tie veci do školy čo potrebovala. Kamarátka Barbora potrebovala nejaké veci a ja som to nechala na potom. Bratanec má len mňa, keďže jeho mama je alkoholička a otec žije inde. A človek, ktorého už tak dlho milujem o tom nič nevie. Čo som radšej včera nešla von s kamarátmi, ale učila som sa na písomku? To je len zlomok myšlienok, ktoré mi hlavou prebehli v tej sekunde. Pozrela som sa naňho pohľadom tvrdým a nebojácny. Začala som zuby a pýtam sa : „ Tak, aká je tá otázka?" A on povedal: „ Oplatí sa žiť?" Zasmial sa, lebo si všimol ako som sa prekvapila, vedel, že to je to posledné, čo som čakala. Zobral do rúk zbraň, priložil mi ju k hlave, zopakoval otázku a dodal mi aj možnosti: „ Áno alebo nie?" Vtedy som si to uvedomila, že to nie je ako na teste zo slovenčiny, kde je viac správnych možností. Nie, nie. Tu to bolo presne naopak, správna nebola ani jedna. Čo by ste sa odpovedali vy? Ja som sa usmiala: taký pokoj som nikdy v živote ešte necítila. Nádych a s výdychom som povedala. ÁNO. Vystrelil...

A tak som zomrela.

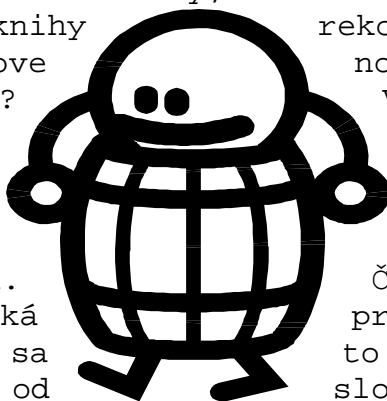

Človek s malým Ć

Celá natešená som sa išla sánkovať so súrodencami. Keď som bola asi 100m od vytúženého cieľa, vyľakala ma čudná vec, ktorá pripomínala historickú udalosť spreď vyše 1 000 000 rokov. Vtedy, keď sa hory premiestňovali vulkanickými činiteľmi. Videla som, ako sa menšie pohorie zosúva dolu svahom kam sa chodíme sánkovať. Prišla som bližšie. Zistila som, že to „pohorie“ vydáva čudné zvuky medzi fučaním a krochkaním.

Zrazu tá masa zmenila polohu a zastala. Nato bolo počuť hromženie, ktoré bolo čoraz silnejšie. keďže som od prírody zvedavá, ani teraz to nebola výnimka. Zvedavosť ma prinútila podísť ešte bližšie. Ale čo to? Vôbec to nebolo „pohorie“, ani masa hornín, ale náš sused Gejza. Keďže ležal na chrbte ako prvé mi padlo do očí ani nie veľké, ani nadrozmerné, ale priam gigantické pupčisko, ktoré sa pohybovalo zároveň s fučaním. Bunda pripomínala skôr kabátec, pretože ju nemohol zapnúť. Z brucha trčali obrovské salámy, ktoré by sa mohli zapísať do Guinesovej knihy rekordov. A ešte keby tu

ovšem neboli Gejzove nohy. Chcela som mu pomôcť. Ale ako? Vysoko zdvižný vozík u nás nemáme a žeriav cez sviatky asi ťažko zoženiem. Ako som tak rozmýšľala, zbadala sadol. Tekvica, či perfektné prekrvená. Červená, malé vypleštené očká prekvapene zízali v nemom úžase, kde sa to vôbec nachádzajú. Nos, trochu menší od slonieho chobota, drobné ušká až komické s porovnaním ku hlave. Už- už som sa chcela opýtať, či je v poriadku, keď sa pustil do hurónskeho smiechu. Smiechu, ktorý pripomínal erdžanie koňa, škrek paviánov a iné divé zvery. Ako sa tak rehotal, kymácal sa až kým znova nespadol. Sneh, ktorý mu spadol do tváre ho trochu schladil. Prestal sa smiať a znovu sa posadil. Začala sa groteska. Gejza sa totiž pokúšal postaviť svoje 500 tonové telo. Najprv vypučil zadok, ktorý bol omnoho menší ako brucho. No keď sa postavil, brucho sa mu prevalilo nad opasok a Gejza sa celou svojou dĺžkou vycapil na zem. Nemotorne zdvihol svoju guľatú hlavu a uprel na mňa prosebné oči.

Nemám srdce z kameňa a preto som išla zavolať niekoho, kto by ho zdvihol. Nakoniec som nepotrebovala žeriav. Stačili 7 muži a „hora“ bola na nohách.

DAROVANÉ STRETNUTIE

Deň pred Štedrým dňom, po neustálom upratovaní, varení a pečení, som zatúžila po prechádzke. Obliekla som si zimný kabát, natiahla čiapku a hor sa s neposedným, malým miláčikom Dastym do lesa. Príroda ma víta potichúčku, aj keď sa nedá povedať že by spala. Len odpočíva, pretože jej biela perina ešte nepokryla celú zem. Dasty zbadal niečo, čo sa kedysi podobalo na igelitovú tašku a začal utekať, aby som mu jeho chvíľkovú zábavku nezobrala. „Šidlo,“ - pomyslí si. Kráčam ďalej po lesnom chodníku, ponorená do mojich myšlienok. Kdesi počujem škriekať sojku. Vietor mi strháva čiapku a strapatí vlasy. Ako nádherne chutí ticho. Skláňam sa po šišku, ktorú veverička nestihla dohrýzť a v tom som ho ZBADALA. Vyzeral nádherne...prekrásne. Stál oproti mne a pozeral na svet veľkými hnedočiernymi očami. Stála som ako omámená a on vyzeral, že čaká na nejakú odpoveď. Po chvíli sa jeho mihalnice zachveli a on žmurkol. Vyzeral ako kráľ. Bol jednoducho nádherný a zároveň dokonalý - JELEŇ. Stál tam tichučko, akoby čakal čo sa stane. Na tú malú chvíľu, čo sme tam stáli a hľadeli si do očí som si myslela, že je to len sen. Bol však skutočný. Pomaly sa otočil a dvomi alebo tromi skokmi sa stratil kdesi v diaľke. Hoci som túžila bežať za ním, pozrieť naňho ešte raz, bol už preč. Škoda...na ten pohľad nezabudnem. Ktovie možno sa ešte stretneme, veď život má mnoho ciest. A cesty sú na to, aby sa po nich kráčalo. Ja som tiež kráčala domov. Keď sa spoza stromu, neviem odkiaľ, vynoril Dasty. Pokarhala som ho, kde sa túlal! Len sa na mňa začudovane pozrel a skackal ďalej popri mne. Teraz už viem, že príroda sa mi zrejme chcela poďakovať, že som si našla čas a zabehla za ňou, i keď som nemusela. Takýto darček nevyváži ani všetko zlato na svete. Môj jelení kamarát má totiž oveľa väčšiu cenu. Cenu obdivu a nekonečnej vďaky k prírode, ktorá stvorila niečo tak krásne a tak zraniteľné zároveň...

*„Len poľovník, ktorý sa túla prírodou, keď druhí ešte spia,
poľovník, ktorý sa v nej prechádza aj v takom počasí, keď druhí sedia doma v teple,
poľovník, ktorý kráča sám so svojimi myšlienkami
vie, prečo je poľovníctvo láskou a vášňou zároveň“*

Ing. Veronika Dudíková
Daniela Kubašiová, 2.E

Čo nás zaujalo?

GYPSY ROOTS čili CIGÁNSKE KORENE

Autor: Goran Bregovič
typ: moderný balet

O ČOM JE TÁTO INSCENÁCIA ?

Je to príbeh milostného vzťahu mladého Róma a dievčiny bielej pleti. Odzrkadľuje súčasný spôsob života Rómov, odhaľuje dva svety – svet Rómov a svet civilizácie iných zvykov. Zámerom inscenátorov je predovšetkým idea poukázať na to, že len spoločným úsilím nás všetkých sa môžu Rómovia plnohodnotne zaradiť do kolobehu života spoločnosti, stať sa jednými z nás. Inscenátori chcú zároveň vyzdvihnúť aj čaro ich etnokultúry, pôvab ich tancov a muzikálneho prejavu. Ostrý kontrast medzi dvoma kultúrami, temperamentné tance, strhujúce rytmy, ale i bohatý citový svet a tanečný hudobný pôvab – to sú Rómovia. Na druhej strane stojí popkultúra bielych, prejavy rasovej diskriminácie, žiarlivosť a neochota akceptovať „inakosť“. Neobyčajný kolorit predstavenia dotvára hudba svetoznámeho skladateľa Gorana Bregoviča, ktorého skladby patria v súčasnosti k najpočúvanejším na celom svete a ktoré vôbec po prvý raz zazneli na slovenskej umeleckej scéne.

„toto predstavenie som videla veľa krát. Ako študentka VŠ som chodila do Štátnej opery v Banskej Bystrici asi tak 3x do týždňa. Trávila som tam veľa času s hercami, spevákmi a tanečníkmi. Keď prišla opera s touto inscenáciou spôsobilo to dosť veľký rozruch. Bolo to nové, a hlavne netypicky spracované. Predstavte si balet v kombinácii s modernou hudbou. Okrem iného hudba spomínaného Gorana Bregoviča je taká rytmická, vášnivá a plná náboja, že vždy, keď ju počívam mám chuť tancovať. Myslím, že je to presne stvorené pre mladých ľudí. Téma je vysoko aktuálna. Vedie nás k tolerantnosti, a to je v súčasnej dobe dosť dôležité.“

Otázka, či odpoveď?

Prečo? Prečo? Prečo? Bože prečo? Prečo je všetko také ťažké a popri tom to vyzerá také jednoduché? Prečo sa nám veci zdajú inakšie ako v skutočnosti sú? Prečo musíme znášať toľko bolesti? Kvôli čomu je to dobré? K tomu, aby sme boli odolnejší? K tomu, aby sme sa stavali k veciam s chladnou

hlavou? Nie! Podľa mňa, vždy príde niečo nové a silnejšie. Prekoná kamennú bariéru, ktorú si okolo seba postavíme trpkými skúsenosťami života. Vždy to s nami zatočí ako vietor s mlynskými lopatami. Pritom sa opäť pýtam - Prečo? Prečo sme na tomto svete? Aby sme ho ešte viac zničili? Nie! Sme tu preto, aby sme vstali, keď nás to zrazí na kolená a kráčali ďalej

a ďalej. Niektorí ľudia to však vzdajú. Ostanú ležať. Podľahnú drogám alebo utápajú svoj žiaľ v alkohole. nech aspoň na chvíľu zabudnú na to, že ich svet trestá. Nemajú dosť síl, aby sa znova postavili a čelili všetkému tam vonku. Dúfam, že ja to nebudem. Neostanem bezvládne ležať po mnohých úderov, pokúsim sa aspoň plaziť a potom vstať. Mám len 16 rokov, život mi ušetril už zopár buchátov, ale vstávam a kráčam ďalej. Ani dnes som neostal nepohnute ležať. Život nie je len to škaredé a odpudzujúce, ale aj všetko milé a nádherné. Preto sa oplatí vstať a ísť ďalej. Aj keď občas vieme, že nás čaká trpký koniec.

KWIXO

Stačí len tak málo...

Ľudia z okolia poznali Peťu ako milého mládenca. Každý s ním rád prehodil aspoň zopár slov. Často ho bolo vidieť v sprievode jej dvoch súrodencov, staršieho brata a o tri roky mladšej sestry. Lenže všetko sa zmenilo... Peťov starší brat trávil doma čoraz menej času. Chodil domov len neskoro v noci. Rodičia si všimli, že je akýsi prchký, podráždený a vždy sa niekde ponáhlal. No neostalo len pri tom. Okrem toho, že si odnášal z domu svoje veci, ktoré mali akú takú hodnotu, začali z domácnosti miznúť aj oveľa hodnotnejšie predmety a neraz aj peniaze. Po dôkladnom pozorovaní a návšteve u odborníka, prišli rodičia k záveru, že ich syn je drogový závislý. A aby toho nebolo málo, tejto závislosti prepadol aj ich mladší syn Peťo. Pre rodičov to nebolo vôbec ľahké. Začali sa dlhé prehovárania synov, aby sa išli dať liečiť. Napokon ich presvedčili. Navštívili viacero liečební, z ktorých stále utekali a následkom toho mizli ďalšie cennosti z domu rodičov, ktorí si nevedeli dať rady. Chceli svojim deťom zúfalo pomôcť. No pre staršieho syna už bolo neskoro. Okoloidúci ho našli v zastrčenej uličke na opačnom konci

mesta. Záver jeho smrti- predávkovanie. S rodičmi to hrozne otriaslo, ich prvorodené dieťa a oni mu nedokázali pomôcť. Iným by sa možno podlomili kolená a v žiali za ich synom by sa dokázali už len prizerať životu, no oni sa rozhodli inak. Rozhodli sa nenechať nič na náhodu a svoje deti usmerniť i pomôcť im ako sa len bude dať. S Peťom chodili osobne na všetky liečenia, vždy stáli pri ňom. Pre nikoho to nebolo ľahké, každý si odtrpel svoje. Bez ohľadu na prežitú utrpenie, teraz už môžu títo rodičia

so šťastím v hlase hovoriť, že ich syn Peťo je už šesť rokov „čistý“.

Toto je len jeden z mnohých prípadov drogovej závislosti. Veď to začína tak nevinne. Najskôr sú to pocity voľnosti a šťastia, ktorých sa nikto nechce vzdať. Lenže akonáhle tieto krásne chvíle končia, prichádza pocit zúfalstva, nevoľnosti tzv. abstinénne záchvaty. Kto by dobrovoľne podstupoval tieto chvíle utrpenia? Veď radšej si dám ďalšiu a ďalšiu dávku, ale takto sa to celý život robiť nedá. Či už ide o heroín, marihuanu, hašiš, kokaín, crack, extázu, LSD alebo mnohé iné. Každý by mal aj pred nevinným vyskúšaním porozmýšľať, aký to môže dopad na seba samého a na všetkých ľudí okolo nás, najmä tých najbližších. Niektorí majú zničený život nedobrovoľne, či už kvôli autonehodám, alebo rôznym zákerným chorobám, tak prečo si ničiť zdravie a život vlastným neuváženým rozhodnutím.

SANKCIE:

kto bez povolenia vyrobí, dovezie, odvezie, prevezie, zadováži buď pre seba alebo iného, prechováva omamnú látku alebo psychotropnú látku, jed alebo prekurzor potrestá sa odňatím slobody na 1-5 rokov alebo peňažným trestom.

ak spácha taký čin voči osobe mladšej ako 18 rokov

ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví

odňatie slobody na 2-10 rokov

Ak spôsobí činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť- odňatím slobody

na 8-15 rokov

Šírenie toxikománie- na 2roky odňatia slobody

voči osobám mladším ako 18 rokov- na 6mesiacov až 5 rokov

podávanie anabolických látok mládeži- odňatie slobody až na 1 rok

AKO SA ZISTÍ, ŽE NIEKTO JE PRÁVE POD VPLYVOM DROG?

výrazná strata koncentrácie na hodine

je omámený, dezorientovaný, rozpráva nesúvisle

zúžené zreničky

bez príčiny sa smeje

Petra Geregová, 3.E

Záhradné hubárčenie

Je letná sezóna a naše hory a lúky sú plné vášnivých hubárov, ktorí denne prejdú aj niekoľko kilometrov, aby domov priniesli košíky plné húb. Dubáky, kozáky, osikovce, bedle a kuriatka. To je zoznam len niekoľkých druhov, ktoré zdobia naše lesy a zároveň obohacujú naše kuchyne o chutný doplnok stravy. Aj ja patríam medzi nadšencov, ktorých hubárčenie láka a baví. Keďže mi popri iných záujmoch nezostávalo veľa času na dlhé prechádzky za týmito pochutinami, tak asi pred dvoma rokmi som sa začala zaujímať o pestovanie húb priamo v našej záhrade.

V dnešnej dobe záhradníctva ponúkajú veľa druhov sadív exotických húb, ktoré si môžeme aj v našich prírodných podmienkach dopestovať. Ja som sa rozhodla pre tri druhy: Golierovku slamomilnú (STROPHARIA RUGOSOANNULATA), hubu: Shii- take (Húževnatec jedlý- LENTINULA EDODES), a známu hlivu ustricovú (PLEUROTUS OSTREATUS). Pre ich pestovanie bolo rozhodujúce použiť správny druh dreva a dostatočné množstvo slamy.

Pre hlivu a Shii- take som vybrala zdravý buk, ktorý mal dostatok miazgy. Golierovku som rozložila do ražnej suchej slamy.

Do dreva som s otcovou pomocou po obvode navrtala diery, do ktorých som uložila potrebné množstvo podhubia a uložila do igelitových vriec. Pre golierovku som vykopala záhon, do ktorého som uložila namočenú slamu, posypala sadivom a zakryla vrstvami papiera. Záhon sa musel často kropiť, aby sadivo nevyschlo.

Po dlhom a nekonečnom čakaní sa začali objavovať prvé úspechy mojej náročnej práce. Ako prvá ma prekvapila Hлива ustricová. Naočkované drevo začalo prerastať podhubím a kôra začala praskať. Radosť bola obrovská, keď asi za mesiac nastal čas môjho „záhradného hubárčenia.“ Plná debnička týchto krásnych bielo-šedých voňavých húb by urobila radosť aj skúseným pestovateľom.

Do začiatku zimy ma tieto huby odmenili za moju starostlivosť o ne ešte dva razy. Ale čo ostatné druhy? Ani golierovka, ani Shii- take sa z ich úkrytu nechcelo. Prešiel ďalší rok a ja som už nedúfala, že by mohli niekedy zarodiť. Ale predsa som sa prekvapenia ešte dočkala. Na jeseň minulého roka sa z dlhého spánku zobudili Shii- take. Pne boli obsypané malými hnedými klobúčikmi, ktoré zo dňa na deň rástli ako z vody. Skoro päť kilogramov vzácnej huby s cesnakovou vôňou hovorí samo o sebe. Za krátky čas tu bude jar. Prekvapí ma aj posledné z troch vzácných húb? Keby aj nie, myslím si, že za svoju minuloročnú hubársku sezónu sa hanbiť nemusím.

A niekoľko slov na záver. Tieto huby sa vďaka veľkému obsahu vláknin, draslíka a ďalších vzácných prvkov používajú v lekárstve vo forme prášku a ich účinky na náš organizmus sú vedecky dokázané, (obzvlášť protinádorové a bakteriálne účinky). A moje odporúčanie? Vyskúšajte, za námahu a trochu trpezlivosti to určite stojí.

A niekoľko slov na záver. Tieto huby sa vďaka veľkému obsahu vláknin, draslíka a ďalších vzácných prvkov používajú v lekárstve vo forme prášku a ich účinky na náš organizmus sú vedecky dokázané, (obzvlášť protinádorové a bakteriálne účinky). A moje odporúčanie? Vyskúšajte, za námahu a trochu trpezlivosti to určite stojí.

Martina Mokričková, 3.E

Hviezdy naše a ich detstvo: KTO JE TO?

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

**Správne riešenie: 1.FREDDY MERCURY 2.BJÖRK 3.IDA HRADILOVÁ
4.EMINEM 5:JEAN CLAUDE VAN DAMME 6.PAMELA ANDERSON
7.PUTIN 8. JENNIFER LOPEZ 9. FRANTIŠEK ČERNOTKA**

Kult hákového kríža (American history X), film USA

Réžia: Tony Kaye
Scenár: David McKenna
Kamera: Tony Kaye
Hudba: Anne Dudleyová
Hrajú: Edward Norton, Edward Furlong, Beverly D'Angelová
Žáner: dráma
širokouhlý, farebný, anglická verzia s českými titulkami
dolby stereo, 100 minút
Odporúčaná prístupnosť: od 15 rokov

Film *Kult hákového kríža* je vážna dráma o dôsledkoch mestského rasizmu, ktorého zákerný vplyv bezmála zničí jednu rodinu. Tvorcovia filmu sa rozhodli filmom poukázať na extrémizmus v Amerike. Rozprávajú o vývoji muža, ktorý sa chce zmeniť a zachrániť svojho brata, ktorého život je pohltený násilím a slepým fanatizmom.

Film napísal Dávid McKenna a režíroval ho Tony Kaye, producentom bol John Morrissey. Príbeh vyrozprával Danny Wineyard, ktorý zbožňuje svojho staršieho brata Dereka. V silnej túžbe pomstiť vraždu svojho otca a v snahe uvoľniť svoju zlosť nedokáže sa Derek ubrániť pomste a stane sa načisto posadnutým nenávisťou. Jeho podpaľačské činy namierené proti domnelým vinníkom nakoniec vyvrcholia vraždou a jeho uväznením.

O tri roky neskôr, keď sa Derek vracia z väzenia, čakajú ho matka Doris, ktorá sa zaňho neprestala modliť a dúfať v jeho precitnutie, priateľka a najviac mladší brat Danny, ktorý sa nevie dočkať bratovej lásky a podpory, akú môže poskytnúť len starší brat mladšiemu. Zhodou okolností, práve v deň Derekovho prepustenia z väzenia sa Danny zapletie do školskej práce o Hitlerovej knihe *Mein Kampf*. Rozčúlený riaditeľ školy požaduje, aby Danny vo svojej štúdiu na vyššie uvedenú tému hľadal súvislosť s Derekovým uväznením. Derek však má pred sebou ešte stále veľký kus cesty, kým sa mu podarí napraviť svoje činy a vykynožiť zlo, ktoré zasial do duše svojho mladšieho brata. Po prepustení z väzenia už nevníma nenávisť ako niečo, za čoby mal byť vyznamenaný. Hanbí sa za to, čo vykonal, a chce uchrániť Dannyho a celú rodinu Wineyardovcov pred násilím, ktoré on sám do rodiny vniesol.

Výroky o rasizme:

Biely som iba po opici. - Ján Kuric / Vidiek

Farebný televízor je lepší ako čiernobiely. - Richard Stanke

Páčilo by sa ti more plné rovnakých rýb? - Janette Maziniová

Stopy zveri

Stopy a ich význam

Stopárstvo malo oddávna značný význam pre poľovnícku alebo policajnú prax. Stopy v každom prípade človeka upozorňovali a informovali o rozličných okolnostiach, ktoré sa odohrali v jeho okolí za jeho neprítomnosti alebo v noci. Dnes sa na stopovanie používajú cvičené psy.

Stopárstvo malo oddávna značný význam pre poľovnícku alebo policajnú prax. Stopy v každom prípade človeka upozorňovali a informovali o rozličných okolnostiach, ktoré sa odohrali v jeho okolí za jeho neprítomnosti alebo v noci. Dnes sa na stopovanie používajú cvičené psy. V poľovníckej praxi má veľký význam rozličných znakov zveri. Každý poľovník, ktorý by vedieť veľmi presne, za akých okolností, v akej stopy alebo iné znaky zanechala. Je to veľmi dôležité rozhodujúce pri posudzovaní situácie v poľovnom poľovník príde po dlhšom časovom odstupe. Pri revírom môžeme podľa zanechaných stôp, hrabanísk, pelechov, obžraných alebo olúpaných stromov usudzovať na to, aká zver ich zanechala. Musíme vedieť podľa nich uhádnuť približne napr. i vek jeleňa, v akej situácii miesto zanechal, či sa tam pásol, či len prechádzal, či ho iná zver durila, atď. Stopy nám prezrádzajú i výskyt zveri, s ktorou sa veľmi zriedkavo alebo vôbec nestretávame a jej existencia sa nám zdá byť pochybnou, napr. výskyt rysa, vlka, medveďa, líšky, kuny, tchora, jazveca, túlavého psa, mačky a pod. Často nás stopy a iné

poznanie stôp a poľuje v lese, mal situácií a aká zver a často revíri, ak doň pochôdzkach

znaky upozorňujú na pravidelné návštevy nebezpečných dravcov alebo i pytliakov. Sú pre nás často i výstrahou pred hroziacim nebezpečenstvom. Ďalej nás stopy upozorňujú na koncentráciu zveri v určitých častiach revíru. Upozorňujú i na denné, nočné, prípadne letné a zimné stanovišťa určitej zveri. Podľa nich sa zaraďujeme pri výkone poľovníctva, pri stavbe krmelcov, soľníkov, posedov, pri zakladaní políčok a pod. Upozorňujú nás, či sú soľníky alebo krmelce postavené na vhodných miestach. Ak zver soľníky pravidelne navštevuje, nabíjame ich a naplňame, ak ich nenavštevuje, musíme soľníky premiestniť. Ak chceme mať stály prehľad o pohybe a stave zveri v revíri, musíme sa naučiť dobre poznávať stopy.

Letokruhy pre Vás pripravili kvíz zameraný práve na spoznávanie stôp. Vašou úlohou je na základe pridaného obrázku priradiť stopu k správnejmu zvieraciemu majiteľovi. Držíme Vám palce!

1. a) veverka čierna
b) jež západný
c) zajac poľný

2. a) bobor európsky
b) králik divý
c) škrečok poľný

3. a) sysel' poľný
b) ondatra pižmová
c) vydra riečna

4. a) pes domáci
b) líška hrdzavá
c) mačka divá

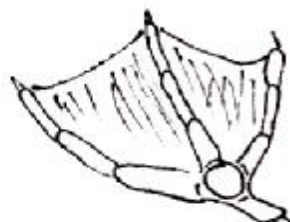
9. a) kamzík vrchovský
b) daniel škvrtitý
c) muflón lesný

5. a) vydra riečna
b) kuna lesná
c) lasica myšozravá

10. a) kačica divá
b) holub plúžik
c) bažant poľný

6. a) diviak lesný
b) jelen lesný
c) daniel škvrtitý

11. a) pštros
b) hlucháň tetrov
c) jarabica poľná

7. a) diviak lesný
b) jelen európsky
c) kamzík vrchovský

12. a) drop fúzatý
b) vrana čierna
c) bocian čierny

8. a) jelenica lesná
b) srnec lesný
c) diviak lesný

Výsledky kvízu:

1. b, 2. c, 3. b, 4. b, 5. a, 6. a, 7. b, 8. b, 9. a, 10. a, 11. b, 12. b

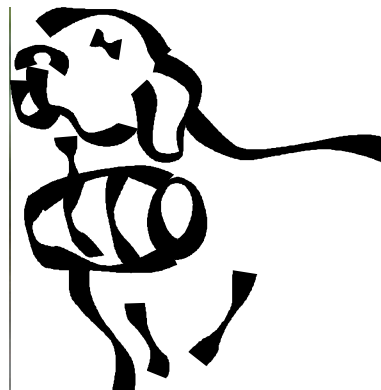

Veronika Ľahká 3.B

Jozef Bajnok 1.A

Moji malí krásavci...

Keď nám pred dvoma rokmi niekto ukradol našu daxelkopovku z dvora a doslova sa po nej zľahla zem, zaobstarali sme si zo Žiaru nad Hronom roztomilé šteniatko wels teriéra menom Nordy. Je to náš prvý psík s papiermi. Už vtedy to bol to malý výmyselník a lovec, o čom sa presvedčili najmä naše sliepky... Keďže je Nordy z jesenného vrhu, nemohli sme ho s otcom už tú sezónu poľovačiek vodiť do hory, keďže bol ešte veľmi malý. .

Nordík je pes, ktorý miluje pohyb tak ako asi každý teriér. Má zaujímavú povahu. Keď mu turisti cez leto hodili rôzne maškrtky a klobásky do voliéri, on sa tváril že ich ani nevidí a bola som aj pritom, keď mu cudzí človek otvoril dvere na jeho voliére, aby ho pustil a pes len nemo sedel na búde a sledoval každý môj pohyb. Vybehol von až na moje zapískanie. Tvárila som sa, že to je samozrejmosť, ale sama som bola v údive. Horšie to je, keď ho chcem do voliéri zavrieť. V tej chvíli ho začne zaujímať všetko na vôkol a tvári sa, že ma nevidí ani nepočuje, ale zatiaľ som si vždy dokázala poradiť. Nordy mal 26. septembra dva roky a zatiaľ absolvoval brlohárske skúšky a medzinárodné výstavy v Trenčíne a Nitre, kde získal ocenenie CACIB. Tento rok spolu absolvujeme skoro každú spoločnú poľovačku na diviaky, čo Nordyho neuveriteľne baví a s veľkou chuťou sa púšťa do každého ďalšieho pohonu. Moje pôvodné plány s Nordíkom boli také, že s ním porobím všetky potrebné skúšky a výstavy a nechám ho uchovať, ale moje plány sú neuskutočniteľné. Nordymu sa na pravom oku objavil šedý zákal, ktorý je čoraz viditeľnejší. Tomuto ochoreniu sa dá pomôcť jedine operáciou nad ktorou som už uvažovala, ale ani tá nezaručuje, že sa vylieči. Je mi to ľúto, lebo odvaha mu naozaj nechýba, dokonca jej má niekedy až priveľa. Presvedčila som sa o tom, keď som s ním bola cez leto na posede. Už sa zvečerievalo, keď sa na okraj lesa vyšla líška. Než som sa stihla spamätať, Nordy zoskočil z posedu asi z trojmetrovej výšky a už uháňal za oranžovým votrelcom. Už dávam väčší pozor v takýchto situáciách, aby sa kvôli svojej neopatrnosti nedolámal. Aby toho nebolo málo mojej mame som splnila jej dlhoročný sen a doniesla som domov šteniatko bišónika. Keďže je to bytový pes, čakala som malého pokojného psíka, ale opak je pravdou. Naháňa sliepky, zje všetko čo nezje jeho a najšťastnejší je, keď sa váľa v blate alebo keď behá po horách s Nordym.

Petra Geregová, 3. E

Nacizmus

Čo je nacizmus?

Národný socializmus, z nemeckého *Nationalsozialismus*, skrátený výraz nacizmus, tiež hitlerizmus, je totalitná ideológia oficiálne uplatňovaná diktatúrou v Nemecku v rokoch 1933-1945 (tzv. Tretia ríša) prostredníctvom NSDAP (*Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei*) vedenej Adolfom Hitlerom. Nacistická ideológia kombinuje koncepciu fašizmu a rasizmu (a antisemitizmu), vychádza tiež z krajného nacionalizmu a niektorých prvkov socializmu.

Nacizmus vznikol spojením koncepcie fašistického štátu (zahrňujúci vodcovský princíp) a rasistických teórií o nadradenosti árijskej rasy a o pokroku cez konflikt medzi vyššou a nižšou rasou, riešený podrobením či likvidáciou nižšej rasy.

Medzi najvýznamnejších nacistických teoretikov možno zaradiť Ernsta Hubera a Adolfa Hitlera. Počas svojho pobytu vo väzení roku 1924 napísal Hitler autobiografiu Mein Kampf, v ktorej definoval niektoré kľúčové vlastnosti nacistickej ideológie.

Po roku 1933, kedy sa NSDAP dostala k moci a Adolf Hitler sa stal ríšskym kancelárom, urobili nacisti koniec nádejám socialistov a komunistov, že sa nacistická strana prikloní k socializmu. Rovnako tak boli zmarené šance na revolúciu vedenú robotníkmi. Namiesto toho nacistická strana plne podporila fašistickú koncepciu vytvorením absolútnej moci štátu a vodcu (*führera*), rasovú politiku a agresívnu zahraničnú politiku. Tá bola nakoniec príčinou druhej svetovej vojny.

Nacizmus bol po skončení druhej svetovej vojny postavený mimo zákon, hoci jeho ideológia stále prežíva, alebo je dokonca obnovovaná. (zdroj: www.wikipedia.sk)

Na otázku nacizmu sa rozhodol reagovať aj jeden žiak z našej školy. Prečítajte si teda jeho názor a posúďte sami.

„Otázka nacizmu je veľmi zložitá a je ťažké polemizovať kedy a kde vznikol. Myslím, že je tu od nepamäti. Nenávisť voči iným rasám. Táto nenávisť vyplýva z ľudského strachu z nepoznaného. Za druhej svetovej vojny Hitler vyvraždil nespočetné množstvá obyčajných ľudí, a to len kvôli tomu, že to boli buď Židia, Rómovia alebo Slovania. Hitler rozpútal rasovú nenávisť v Európe. Túžil vytvoriť tzv. nadradenú rasu – árijský typ – svetlá pokožka a vlasy, modré oči. Za tohto nacistického režimu sa vraždili ľudia, ktorí sa líšili farbou pleti, vierovyznaním, alebo boli chorí a postihnutí. Tento režim bol „chorý“ a zvrátený. Dnes, po 62. rokoch, po páde nacizmu sa tiež nájdú chorí a zvrátení vyznávači Hitlerových názorov a snažia sa znepriemňovať život Rómom, Židom, ľuďom s iným názorom, ba aj cudzincom, ktorí sem prídu na dovolenku a prídu sem k nám minúť svoje peniaze. A nacisti vyhánajú týchto ľudí, ktorí dávajú prácu nám všetkým. Ak nezačneme bojovať proti nacizmu tvrdšie, bude to čím ďalej horšie a bude ťažšie zbaviť sa takto orientovaných ľudí. Mnoho z tých chlapcov – fašistov ani netuší, čo vlastne robia. Pýtam sa: Kto im dal tú moc, aby rozhodovali o tom, kto má právo na život a kto nie? Spýtajme sa takto: Kto im tú moc zoberie? Nikto! A preto to robia aj ďalej. Na to, aby sme ich zastavili sa musíme spojiť a musíme byť odvážni. Keď im ukážeme, že robia chybu, možno (dúfajme, že) s tým prestanú. Zmýšľanie týchto ľudí nedokážem pochopiť a považujem to za veľmi nízke, keď nedokážu pochopiť a cítiť sa do iných. Každý človek je len človek. Všetci sme ľudia.“

Michal

“Napálený diviak“

Tento príbeh sa stal už veľmi dávno. V časoch dávno minulých, keď na mieste jadrovej elektrárne Mochovce stála malebná dedinka. Každý obyvateľ poznal každého, ľudia sa navzájom mali radi. od svojho útleho veku spoznávali okolité prírodu. Mladí šarvanci pri prameňoch husi, alebo kravky. Opekala sa slaninka s novými priateľstvami.

Deti lesy a pásavali krumplami a rodili sa

Nerozlučnými kamarátmi od detstva boli aj naši dvaja hlavní aktéri tohto príbehu. Ďusko a Macvalda (všetci ho dodnes volajú priezviskom, ktoré znie viac-menej humorne) sa poznali od kolísky. Jeden bol druhému susedom, nečudo, že dvaja chlapci sa rýchlo skamarátili a po škole trávili spolu každú voľnú chvíľu. Starší poľovníci ich postupne začali zaučať do tajov poľovníctva, až sa jedného pekného dňa obaja mohli pochváliť poľovníckymi lístkami. Onedlho dostal Ďusko aj novučičkého Springfielda. Vtedy sa už diviaky, ktoré noc čo noc šarapatili na zemiach mali na pozore. Naši mladí poľovníci nemali pokoja, kým sa im aspoň jedného nepodarilo uloviť. Ako hovorí porekadlo: „trpezlivosť ruže prináša“, platilo aj v tomto prípade. Pri mesačnom svite zbadali diviaka, ako sa vrtá medzi zemiakmi. Ďusko zamieril a už aj púšťal na cestu smrtonosnú guľku. Diviak ju i prijal, ale rozrušený mladý poľovník strhol ranu nevedno kam. Zviera ako len vládalo vtrielilo do rákosia. Po povinnej fajčiarskej prestávke sa dvaja „experti“ vybrali na nástrel, kde objavili kvapôčky farby, ktoré ukazovali cestu úniku čierneho rytiera. Vybrali sa teda za ním. Ani len netušili, aké nebezpečenstvo na nich v prítomí rákosia číha. Ďusko išiel vpredu s nabitou guľovnicou a Macvalda mu spoza chrbta svietil baterkou do cesty. Ako sa tak predierajú rákosím, zrazu sa pred nimi objaví ranený diviak. Chudák Macvalda nikdy nevidel takúto príšernú obludu, zľakol sa a zutekal aj s baterkou kade ľahšie. Ďusko sa len prikrčil, nechápal čo sa deje, ani na výstrel sa nezmohol. Vyskočil na najbližší strom. Na jeho šťastie alebo nešťastie – bola to vrba. Neborák Ďusko sa štvrel ako vysoko len vedel, lenže čím vyššie liezol, tým viac sa strom ohýbal dole. Nakoniec visel na strome asi meter nad zemou. A ranený diviak len sekal čelustami.

Zachránilo nás brieždenie. Diviaka nikdy nenašli, zrejme sa jednalo len o povrchové zranenie. A kam zmizol Macvalda? Kým sa neborák Ďusko „doterigal“ domov, ten už spal v posteli. Beh o život ho úplne odrovnal. Nerozprávali sa asi týždeň. Niekoľko pohárov znamenitého mochoveckého vína však upevnilo ich priateľstvo navždy.

OLYMPIÁDY CUDZÍCH JAZYKOV

Už tradične sa v decembri uskutočnili na našej škole školské kolá olympiád cudzích jazykov.

Z angličtinárov si pod taktovkou pána profesora Mgr. Ondreja Halana zmerali svoje sily Veronika Tóthová z 3.B a Ľubomír Engler z 2.A. Na okresnom kole, ktoré sa uskutočnilo 18. januára 2007 v priestoroch Gymnázia A. Kmeť'a v Banskej Štiavnici nás v porote zastupoval pán profesor Ing. Michal Diviak a za SLŠ súťažili Veronika Tóthová z 3.B a Ľubomír Engler z 2.A. Veronika Tóthová skočila na 2.mieste. **Blahoželáme.**

Nemčínári si svoje sily zmerali 18. decembra 2006. Pred porotou, ktorú tvorili pani profesorka Mgr. Mária Smutná a pani profesorka Mgr. Eleonóra Valovičová si vedomosti preverilo 9 súťažiacich:

Jozef Bajnok – 1.A, Šimon Sleziak – 1.A, Katarína Trilcová – 1.E, Andrea Orolínová – 1.E, Boris Pobežka – 2.A, Veronika Gedelovská – 2.E, Zuzana Balková – 2.E, Matej Priatka – 2.E a Martina Mokričková – 3.E. Po troch disciplínach : gramatický test, posluš s porozumením a opis obrázku prvé tri miesta obsadili nasledujúci súťažiaci:

Boris Pobežka, 2.A
Jozef Bajnok, 1.A
Veronika Gedelovská, 2.E

Na okresnom kole 17. ročníka Olympiády v nemeckom jazyku v kategórii 2 D na Gymnáziu A. Kmeť'a v Banskej Štiavnici nás 11.1.2007 zastupovali Boris Pobežka, 2.A, Jozef Bajnok, 1.A a v porote Mgr. Eleonóra Valovičová. Naši študenti zabojovali a Boris Pobežka obsadil prvé a Jozef Bajnok druhé miesto.

Do krajského kola v Banskej Bystrici postúpil Boris Pobežka z 2.A a umiestnil sa na 6. mieste. Blahoželáme!

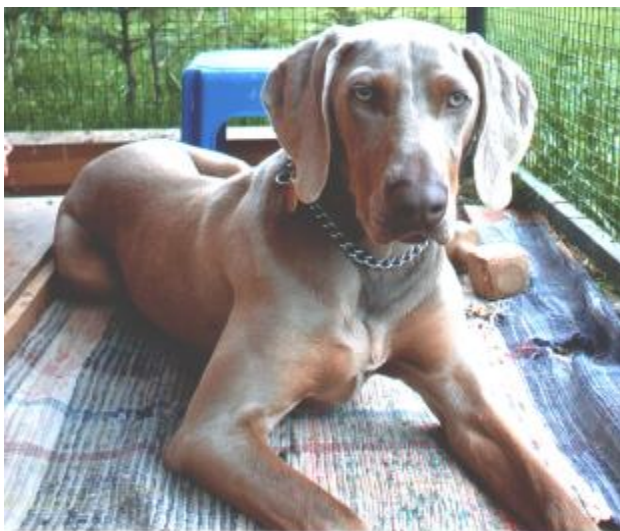

Pes priateľ človeka...

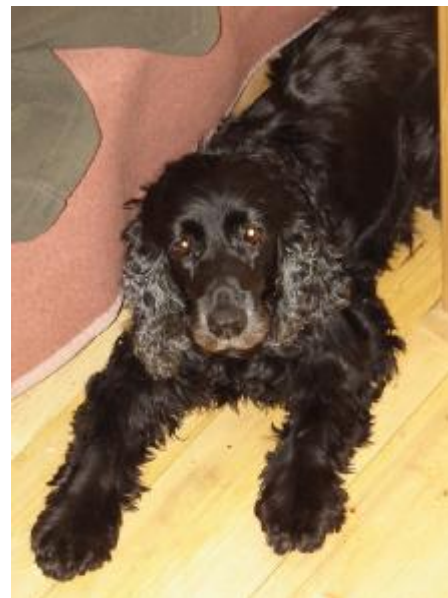
Pes patrí nielen k najstarším, ale aj k najvšestrannejším domácim zvieratám. Zo všetkých domácich zvierat existuje v najväčšej plemennej variabilite. Odhaduje sa, že človek vyšľachtil dodnes viac ako 400 rôznych plemien. Túto variabilitu možno pripísať skutočnosti, že človek využíva psa pri rôznych úlohách: pes chráni stádo, prenasleduje a durí zver, prináša korisť, ťahá ťažké bremená, hľadá a zachraňuje ľudí, či stráži ich majetok. Podľa prostredia v ktorom žije a pracuje dané plemeno musí pes vykazovať určité žiaduce fyziologické i povahové vlastnosti. Lovec v ázijskej stepi potrebuje psa rýchleho a loviaceho zrakom, zatiaľ čo lovec v hustých lesoch strednej Európy využije skôr psa vytrvalého, s vynikajúcim čuchom a schopným vyduriť zver. Vďaka selekcii teda človek vyšľachtil plemená, ktoré vyhovovali určitému účelu.

Akých psov si vybrali naši vyučujúci???

a)

b)

Obrázok a) je Sara pes pani profesorky Mgr. S. Váľkovej
Obrázok b) je Peggy pes pána profesora Ing. J. Kotlára

Najobľúbenejšie poľovnícke recepty

Každý správny poľovník si rád pochutná na jedlách z diviny. Ponúkame Vám niekoľko typov ako si pripraviť výborné jedlo zo zveriny. Zverina má chutné mäso charakteristickej vône a chuti. Po ulovení musí dobre odležať, čím sa stáva mäso krehkejšie a šťavnatejšie.

Ražniči z diviaka

*500 g mäsa z diviaka, 200 g domácej klobásy, 150 g údenej slaniny, 3 cibule, olej, 3 borievky, citrónová šťava
Cesnaková pasta: 2 strúčiky cesnaku, mletá červená paprika, potlčené čierne korenie, soľ, maslo*

Mäso umyjeme, odblaníme, nakrájame na kocky a potrieme olejom, v ktorom sme rozmiešali citrónovú šťavu a potlčené borievky. Na niekoľko hodín odložíme na chladné miesto. Domácu klobásu nakrájame na kolieska, slaninu na väčšie kocky, cibuľu nakrájame na štvrtky a rozoberieme na lupienky. Na drevené špajdle striedavo

napichujeme klobásu, mäso, slaninu a cibuľu. Hotové ražníky potrieme cesnakovou pastou, opražíme na rozohriatom oleji a upečieme vo vyhriatej rúre. Podávame so zemiakovou kašou a zeleninovými šalátmi.

Cesnaková pasta: Cesnak očistíme, pretlačíme a vymiešame so soľou, maslom, čiernym korením a červenou paprikou.

Bažant pečený s jablkami

1 bažant, 50 g údenej slaniny, soľ, mleté čierne korenie, 2 lyžice jarabinového kompótu, 2 jablká, pol lyžičky mletej škorice, 1 klinček, 1 djablčného muštu

Očisteného, vypitvaného bažanta umyjeme, nasolíme, okoreníme a obalíme slaninou. Dáme do pekáča prsiami dolu, pridáme jarabinový kompót, ošúpané, na štvrtky nakrájané, jadrovníkov zbavené jablká, škoricu, klinček, podlejeme muštom, prikryjeme a vo vyhriatej rúre pečieme domäkka. Počas pečenia obraciame a polievame vypečenou šťavou. Mäkkého bažanta odkryjeme a upečieme dočervena. Podávame so zemiakovou kašou a kompótom.

Redakcia Letokruhov Vám želá: **Dobrá chuť!**

Prázdninová prax v Nemecku

Toto leto som mala možnosť spolu s Veronikou Svrčkovou vďaka pánovi profesorovi Petrikovičovi praxovať v mesiacoch júl -august na sokoliarskom dvore Bayerischer Jagdfalkenhof v mestečku Schillingsfürst v Nemecku. Našou náplňou práce bola starostlivosť o mláďatá v odchovni a neskôr výcvik mladých jastrabov pre japonských sokoliarov. Cestovali sme tam s miernymi obavami, lebo ani jedna z nás nevedela po nemecky ani slovo. Chvalabohu, Nemci po anglicky vedeli, tak sme nemali žiadny problém. Bývali sme priamo v kaštieli takže keď sme vyšli z bytu, boli sme v robote. Starali sme sa o malých supov bielohlavých, supa hnedého, mláďatká orlov a belaní tundrových. O niektoré sme sa starali od ich prvej chvíle na tomto svete. Bola to pre nás skvelá skúsenosť ,lebo nikdy predtým sme nemali možnosť vidieť toľko rôznych druhov dravcov a sov a nestarali sa o ne. Orliaky bielohlavé, bielokrídle, morské, Supy bielohlavé, hnedé, Harpya a náš najväčší mafián Zdochlinár biely, ktorý sa volal Schmutzi. Tieto druhy aj mnohé iné sme videli po prvýkrát v živote. Tiež sme tam mali krásne sokoly. Každý deň sme si mohli pozrieť aj vystúpenie kde tieto dravce účinkovali a keď sme odchádzali, text sme vedeli takmer naspamäť aj keď sme nerozumeli skoro ani slovo. V druhej polovici našej praxe doviezli 6 jastrabov, ktoré sme mali naučiť žrať na ruke a nosiť. Vďaka tejto praxi sme sa veľa naučili, veľa nového videli a získali pár skúseností. Chcem sa týmto poďakovať pánovi profesorovi Petrikovičovi, že nám toto umožnil. SOKOLIARKY, 4.E

S V I Š T E

Študentská spoločnosť SVI ŠTE vznikla na základe zmluvy o združení dňa 7.9. 2006. V spoločnosti pracujú študenti 3.A triedy, ktorí majú súčasne predmet aplikovaná ekonómia zahrnutí vo vyučovacom procese. Spoločnosť je založená vo forme akciovej spoločnosti, pričom akcionármi sa stali žiaci, pedagogický aj nepedagogický pracovníci a ich rodinní príslušníci. V spoločnosti je 50 akcionárov a akcie sa v prvom školskom polroku predávali v hodnote 60 slovenských korún.

Zmenka je vyhotovená na meno. Zamestnanci budú honorovaní mzdou podľa množstva vykonanej práce, alebo províziou pri predaji výrobkov.

Študentská spoločnosť poskytuje produkty ako je občerstvenie pre žiakov a pracovníkov školy a Domova mládeže vo forme obložených bagiet, rôznych sladkých maličkostí a osviežujúcich nápojov. V budúcnosti plánuje spoločnosť

SVI ŠTE predávať tričká so symbolom školy či iné drobné upomienkové

predmety.

Organizačnú štruktúru spoločnosti tvoria:
prezident - Lukáš Tóth
viceprezident ľudských zdrojov - Viktor Koles
viceprezident pre výrobu - Filip Vičko
viceprezident pre marketing - Matej

Zemančík

videprezident pre financie - Stanislav Rosevák

vedúci skladu - Martin Málik

hlavný účtovník - Imrich Szabó

zamestnanci spoločnosti: Maroš Bédi, Michal Debnár, Ján Kalinčiak, Peter Nehera, Tomáš Sentínek&Sent'ó, Milan Šulek, Ján Vojenčák

Právna forma podnikania

Spoločnosť je založená vo forme akciovej spoločnosti. Najvyšším orgánom spoločnosti je valné zhromaždenie, ktoré sa schádza minimálne dvakrát do roka.

Valné zhromaždenie tvoria akcionári. Akcionárom môže byť každý kto si zakúpi akciu spoločnosti. Ďalej valné zhromaždenie schvaľuje stanovy spoločnosti a volí a odvoláva členov predstavenstva spoločnosti, schvaľuje činnosti a hospodárenie spoločnosti, rozdelenie zisku a výšku dividend spoločnosti.

Študentská spoločnosť SVI ŠTE je riadne registrovaná v Junior Adievement Slovensko so sídlom v Bratislave.

SVI ŠTE v akcii!!

SVI ŠTE hlasujú... J

...za dobrú vec..

Matej Zemančík&spol.

Severná stena Bradavice

Vo februárový piatkový večer sa na Zbojníckej chate zišla pomerne početná perepúť horských dobrodruhov. Podmienky na zimné lezenie boli celkom fajn a aj počasie na ďalšie dni sa ukazovalo ako dobré. Chata bola plná. Môj spolulezec Paľo a ja sme spali na zemi v jedálni. Ráno za svtania sme už stáli naviazaní na nástupe do západnej steny Javorového štítu pod cestou nazývanou Esíčko. Je to takmer kolmý snehovo-ľadový žľab, ktorý sa kľukatí stenou v tvare písmena S. Za dobrých podmienok je to ľahká cesta a tak sme už okolo jedenástej na vrchole a po trocha zábavnom zostupe okolo jednej na chate. Do večera je ďaleko, povalujeme sa pred chatou a „oblubujeme“ turistky. Večer pri pive sme si vybrali na ďalší deň ťažšiu cestu - severnú stenu Bradavice. Je to 700 metrov vysoká, takmer kolmá, rozľahlá stena. Vybrali sme cestu cez tzv. Kubínov komín. Po ďalšej noci na dlažbe v jedálni, ráno, ešte po tme, stúpame po vŕzgajúcom snehu hore dolinou smerom k Prielomu. Na brieždení stojíme pod stenou, je obrovská a máme z nej „bobky“. Naväzujeme sa na lano, kontrolujeme mačky a delíme si výstroj. Horolezecké cepíny zatiaľ ostávajú v batohoch. Skala je vyfúkaná, bez snehu, v špárach je zatečený ľad. Je to slizké a studené, jedným slovom – humus. Keďže je skoro ráno a sme na severnej strane kopca, tak je aj šero, ktoré robí situáciu mimoriadne ponurou. Leziem prvý, už na prvých piatich metroch som spotený od zúfaleho škrabotania mačkami po slizkej skale. Zisťujem, že v rukaviciach to asi nepôjde, tak ich dávam dole. Skala je studená ako ľad, prsty mám v momente skrehnuté a necitlivé. Leziem pomaly. Paľo po mne vykrikuje, že čo tam toľko robím. Konečne dolieзам prvú dĺžku a v zle vrstvenej skale robím pofidérny štand. Kričím na Paľa, aby išiel a aby sa neopovážil padať, lebo pôjdem s ním. Pomaličky doberám lano, minúty sú nekonečné. Počujem Paľa ako škaredo nadáva a pomaly sa posúva hore. Bez pohybu je mi sakramentská zima, tečie mi sopeľ a prsty na rukách mám zmrznuté na kosť. Paľo konečne dolieza. Odovzdávame si matroš a pokračuje ďalej, hore. Prejdú hádam dve hodiny, keď mi kričí, aby som išiel. Ruším štand a rozhybavam zamrznuté telo. Lezenie je ťažké, skala je vrstvená ako šindle na streche – presne naopak, ako by sme chceli. Okrem toho je studená a všade je

zatečený ľad. Paľo mi kričí, aby som sa neopovážil padať, že má na ho... štand. Nuž, ako ja jemu, tak on mne... Konečne k nemu dolieзам, je riadne skrehnutý, od zimy mu vo vysokej frekvencii cvakajú zuby, hnusne nadáva. Kompletizujeme výstroj, prehodíme pár slov a ďalej pokračujem ja. Stena naberá na kolmosti, je to čisté skalné lezenie. Postupne dávam dole aj mačky, na holej skale sú mi na nič. Možnosti na istenie sú veľmi biedne, skala je lámavá a zle vrstvená. Istím sa o vklinené kamene v špárach, z ktorých niektoré

vzápätí vypadávajú a lietajú ako projektily okolo Paľovej hlavy, čo on náležite hodnotí „vyberaným“ slovníkom... S vypätím všetkých síl po širokej špáre preliezam dva strechovité previsy, takmer bez istenia v tristometrovej výške. Pocit, ktorý pri tom mám je na hranici medzi extázou a šialenstvom. Už je nám jasné, že sme v úplne inej ceste, ako sme si naplánovali. Nemáme však ako z toho ujsť, lezieme ďalej hore. Po nekonečných hodinách piplavého lezenia v rozbitej, kolmej, studenej a slizkej skale sme konečne na širokej lávke pod posledným výšvihom steny, cez ktorý vedie na vrchol kolmý, asi 50 metrový Kubínov komín. Má to byť najťažšie miesto celého výstupu. Nerobí nám však žiadne problémy. Len tesne pod

vrchom sa mi vytiahne obrovský balvan, ako sud, a padám aj s ním v náručí dolu hlavou dobrých šesť metrov. Zachytáva ma istenie, hompáľam sa na lane sedemsto metrov nad dolinou a počúvam ako balvan trieska nekonečne dlho v obrovskej stene. Paľo je kúsok nado mnou zalezený v nejakej diere, drží lano a kričí na mňa, či som živý. Otrasený po páde odpovedám až po chvíli a idem hore. Na vrchol doliezame za tmy. Je ukrutná zima, fúka silný vietor, ale hviezdičky svietia. Máme toho dosť, celý deň sme nič nepili ani nejedli. V batohu mám pomaranč, víťazoslávne ho strkám zdemolovanému Paľovi pod nos. Pomaranč je však totálne zamrznutý, nedá sa ošúpať a nedá sa doňho ani zahryznúť. Letí do tmy. Úplne zničený Paľo navrhuje bivak. Presviedčam ho, že musíme zísť dole, lebo to neskončí s nami dobre. Jasné, že nemáme žiadne svetlo a tak šmátrame v tme. Zostup vedie strmým, takmer kolmým snehovo-ľadovým žľabom, prerušeným dvoma skalnými stupňami. Postupne v úplnej tme schádzame tvárou ku stene na predných hrotoch mačiek až na prvý skalný stupeň. Robíme „zlaňák“ a zhadzujeme konce lana do tmy. Začínam zlaňovať, ako sa v mačkách odrážam od skaly, lietajú v tme iskry. Je to milé. Zrazu zhupnem pod veľký previs, visím v priestore, bez kontaktu zo skalou, vidím len čiernu tmú. Točím sa na lane okolo svojej osi. Pomaličky sa spúšťam a dúfam, že konce lana sú niekde, kde sa postavím, a nie niekde vo vzduchu, päť metrov od steny. Je to fajn. Po pár metroch stojím na strmom snehu. Kričím na Paľa, aby išiel a po chvíli vidím v tme nad sebou lietajú iskričky. Za minútku je pri mne. Ďalej je to už v pohode, zostupujeme strmým žľabom, zlaňujeme ešte jeden stupeň a sme pod stenou. Cítíme úľavu a radosť, že to máme za sebou a že sme živí a zdraví. Rozväzujú sa nám jazyky, kráčame dole dolinou ku chate. Pekne vidíme svetlo petrolejky v kuchynskom okne, funguje ako maják. Pred polnocou sme pri chate, vo dverách nás vyzerá nosič, „sprdáva“ nás, že sa už bál, čo je s nami. Odpovedáme hrdinskými rečami, teraz už sme frajeri. Dávame si dole mačky. Na zľadovatených schodoch do chaty parádne padám a ovešaný výstrojom robím strašný hrmot. Chlapci to hodnotia aplauzom. Nosič nás v kuchyni pri peci oslobodzuje od všetkých horolezeckých harabúrd, ktoré máme na sebe navešané a nevieme si ich zmrznutými rukami dať zo seba dolu. Horúci čaj a polievka... Spíme v posteliach. V noci sa obaja budíme na páľčivú bolesť na rukách a ráno zisťujeme, že máme ruky komplet pokryté obrovskými, „super natlakovanými“ pluzgiermi. Aj balenie batohov je utrpením, ale nejako to zvládame a cupkáme dolu do civilizácie. Lekárka usúdila, že sú to omrzliny druhého stupňa.

Nasledujúci mesiac mám obe ruky striedavo v dlahách a striedavo v rôznych obväzových materiáloch a vatách. Chirurg mi odstriháva niekoľko krát veľké pláty odumretej kože. Nie je to ktoviečo, ale že ma frajerka musí chodiť sprchovať, je celkom fajn. -md-

Máš aj **TY** zážitok z cestovania, dovolenky alebo z prázdninového vyčíňania a chcel by si sa s nami oň podeliť? Stačí príbeh napísať a časopis Letokruhy Ti ho rád uverejní. Tak smelo do písania!

SLOVENSKÝ KOPOV- NAŠE NÁRODNÉ PLEMENO

(na obrázku vpravo moja 6-mesačná sučka Ela
a vľavo 3-mesačná sučka Buggy spod Kokavskej Varty)

Týmto článkom by som vás chcel trošku viac oboznámiť s našim národným plemenom. Slovenský kopov je pes, ktorému sa venujem už od šiestich rokov. Jeho inteligencia, ostrom a výborná orientácia v teréne sú vlastnosti, ktoré vo vysokej miere pomáhajú poľovníkom na spoločných polovačkách a pri dohľadávke zveri. Najvýznamnejšou mierou sa o vývoj nášho plemena i nášho klubu zaslúžili Andrej Renčo a Ondrej Kanka. Snahy o presadenie kopovov do chovu sa na Slovensku začali ihneď po založení prvej kynologickej organizácie na území Československa. Vznikla v roku 1928 pod názvom Československá kynologická únia. Do tohto časového obdobia môžeme situovať už celkom konkrétnu snahu o vyšľachtenie Slovenského kopova. Podnety pre ňu vytvárala aj Medzinárodná kynologická federácia (FCI).

Slovenský kopov sa na území Slovenska choval niekoľko storočí, hoci nie presne v dnešnej podobe. V minulosti sa poľovníci zameriavali predovšetkým na jeho poľovnícke vlastnosti hlasito a vytrvalo prenasledovať zver, prípadne ju zastaviť a držať na mieste i niekoľko hodín. Jednotný štandard, výška, sfarbenie boli iba druhoradé, nevýznamné vlastnosti. V porovnaní s dnešným kopovom sa uprednostňovali skôr vysokonohí a telesne silnejší jedinci. Prvé písomné zmienky o kopovoch sú zo 17. – 18. storočia a zakazuje sa v nich kríženie s inými psami. To naznačuje, že už vtedy boli snahy o zachovanie čistoty rasy kopova a dôvodom bolo isto jeho vynikanie nad ostatné plemená. Uplynulo veľa rokov šľachtiteľskej práce, kým sa podarilo dosiahnuť ustálenosť plemena, jeho štandard. Jeho celkový dnešný vzhľad je: vždy čierny s hrdzavohnedým až mahagónovým pálením na pyskoch, nad očami, vnútornej strane ušíc, končatinách, spodnej strane chvosta a na zadku. Ľahšej stavby tela, ale pritom pevnej kostry obdĺžnikovitého tvaru. Výška súk v kohútiku 40-45 cm, psov 45-50 cm, hmotnosťou 15-20kg a srst' stredne dlhá s hustou podsadou.

Slovenský kopov je temperamentný a ostrý, vyniká smelosťou a vytrvalosťou, preto poľuje najmä na diviaky. Má výborný čuch a neobyčajne vyvinutý orientačný zmysel. Vyniká vytrvalým a hlasným sledovaním teplej stopy až niekoľko hodín. S veľkým záujmom hlasito sleduje aj stopy inej zveri (jelenej, danialej, muflónej, srnčej, zajačej, medveďa, rysa, líšky, mačky...). Ako durič pracuje na veľkom priestore so záujmom prehľadáva malé aj veľké neprístupné húštiny.

Klub chovateľov slovenských kopovov združuje priaznivcov poľovníckeho plemena psov – slovenského kopova. Klub vznikol v roku 1988 ako samostatný, odčlenením sa od klubu chovateľov duričov-na základe požiadavky chovateľov slovenských kopovov. Členmi klubu môžu byť chovatelia, majitelia, držiteľia alebo priaznivci slovenského kopova ktorí sa zaoberajú čistokrvným chovom slovenských kopovov. Tomuto plemenu sa chcem aj naďalej venovať, dosiahnuť s ním chovateľské úspechy, založením svojej chovnej stanice a využívať ho pri svojej profesionálnej práci a v poľovníckej praxi.

Matej Priatka 2E.

Výročná správa sokoliarskeho strediska B. Štiavnica k 35.výročiu vzniku Slovenského klubu sokoliarov

Vážené dámy a páni, prírody a sokoliarstva milovníci....

Svoj príspevok začínam úmyselne parodovaním známeho poľovného signálu „Uvítanie“ , ktorého slová pozná väčšina z nás: „Vítame vás priatelia poľovníci, prírody a zveri vášniví milovníci....“ Ak sa k milovníkom prírody hrdo hlási 60 tisíc slovenských poľovníkov, prečo by sme mali byť práve my, sokoliari, výnimkou ? V roku 1967 sme spoluzakladali československý klub sokoliarov, v roku 1971 vznikol samostatný slovenský klub sokoliarov, organizačne začlenený pod Slovenský poľovnícky zväz (SKS pri SPZ) tak, ako množstvo ďalších poľovníckych aktivít , napr. strelectvo či kynologické kluby. Dnes je poľovanie ako sa hovorí „ IN „.Poľuje prezident, poslanci, modrá krv, novodobí zbohatlíci, proste každý, čo si myslí , že niečo znamená... Pýtam sa : Všetci títo členovia SPZ rešpektujú zákony ? A čo tak často v poslednej dobe medializované pytliactvo, nedodržanie doby lovu, odstrel chránených druhov živočíchov a vtákov, ublíženie na zdraví či smrť?! Napriek týmto pričastým náhodám nebol podaný návrh na zrušenie SPZ ! Tŕňom v oku „zelených agresorov“ sú práve **sokoliari**... Isteže ľahšie sa dá sekírovať skupinku 300 ľudí, ktorých činnosť je zrejme natoľko nebezpečná, že ich treba postupne vytlačiť mimo zákon SR, napriek tomu, že spĺňajú a rešpektujú aj zákony Európskej únie (napr.CITES).

A pritom - boli to práve **sokoliari**, ktorí odjakživa nezištne rehabilitovali stovky dravých vtákov, ktoré aj navracali späť do prírody, boli to **sokoliari**, čo založili v roku 1984 prvú Rehabilitačnú stanicu pernatých dravcov a sov (SLŠ B. Štiavnica), sú to **sokoliari**, ktorí úspešne odchovávajú všetky tie vzácne ubúdajúce dravce našej prírody, čím vytvárajú genetickú základňu nesmierneho významu pre stabilitu nášho ekosystému, sú to **sokoliari** vďaka ktorým sa zachraňujú veľké materiálne hodnoty, **sokoliari**, ktorí reprezentujú Slovensko u nás, ale aj v EU, Arabských Emirátoch, Kanade a v neposlednej rade vstúpajú mladým generáciám lásku k prírode a hrdosť k nášmu **najstaršiemu dedičstvu loveckej kultúry - SOKOLIARSTVU**, ktoré už dávno malo byť evidované v UNESCO ! Som hrdý, že pri všetkých týchto spomenutých aktivitách stáli aj študenti SLŠ v B. Štiavnici. Miki Androvics, Milan Huboňa, Dalibor Lang, Jaro Kanát, Paľo Sihelský, Miro Valaštik, Kajo Čáky, Peter Novák, Miloš Vachút, Ičo Šarváry - spomínam aspoň tých najstarších, pretože každý rok ich pribúda ako húb po daždi, stačí otvoriť adresár členov a kandidátov SKS pri SPZ

...
Je to mladá krv sokoliarstva, budúcnosť nášho klubu, záruka, že po doriešení týchto nezmyselných papierových vojen MŽP SR zasvieti slnko aj na našom sokoliarskom nebi.

Pri príležitosti 35. výročia SKS prajem všetkým sokoliarom - absolventom, terajším poslucháčom a priateľov Strednej lesníckej školy v B. Štiavnici všetko najlepšie, veľa zdravia, elánu a hlavne :

Nech nám to dobre lieta!

Sokoliarstvu zdar!

Ing.Š.Petrikovič
vedúci sokoliarskeho strediska
SKS pri SPZ
Banská Štiavnica

História vlasov:

>Na účesoch záležalo už starým Egyptanom. Ako tužidlo používali včelí vosk. Proti rednutiu vlasov skúšali rôzne triky. Muži si napr. polo plešaté hlavy natierali levím tukom. Recept pre ženy bol o niečo komplikovanejší. Na vlasy si v hrubej vrstve nanášali vývar z oslieho kopyta, so semena datle a z labky sučky chrta.

>Vlasy žien majú byť jemné, husté, dlhé a zvlnené, farbou sa majú podobáť niekedy zlatu, inokedy medu alebo žiarivým lúčom slnečným. Takto opísal ideálne ženské vlasy taliansky básnik a novelista Agnolo Giovanni Firenzuola.

Koľko vlasov máme?

⌘ Vývoj vlasov sa začína v skorom embryonálnom štádiu, keď sa vytvárajú vlasové vačky. Ich hustota je daná už pri narodení a v priebehu života sa nové vačky netvorí!

⌘ Rast vlasov nevieme ovplyvniť - nemôžeme ho spomaliť ani urýchliť. Za mesiac sa predĺžia cca o 1,2 cm.

⌘ Najviac vlasov majú blondiaci, až 140- tisíc, najmenej ryšavý, len 80- tisíc.

⌘ Vypadávanie vlasov spravidla nasleduje 6týždňov až 4mesiace po vyvolávajúcom vplyve .

⌘ Po odstránení vyvolávajúcej príčiny vlasy opäť zhustnú. Ale pozor, ak nežiaduce vplyvy pretrvávajú dlhší čas, vlasové cibulky môžu zaniknúť!

⌘ Novorodencom, deťom v predškolskom veku a nám pubertyakom vypadáva viac vlasov- výmena vlasov je tu totiž rýchlejšia.

Ďčka nám neškodia

Nie všetky ěčka, ktoré sa pridávajú do potravín sú škodlivé. Väčšina z nich má prírodný pôvod. Pre organizmus nie sú nebezpečné, niektoré patria medzi vitamíny a antioxidanty. Ktorých sa teda nemusíme báť?

E270- kyselina mliečna

Vzniká kvasením cukrov v syroch či kyslom mlieku. Pridáva sa do margarínov, nápojov, sladkostí ...

E296- kyselina jablčná

Nájdeme ju vo víne z nedozretého hrozna alebo v jablčnom mušte.

V potravinárstve sa využíva ako prírodný regulátor kyslosti.

E330- kyselina citrónová

V minulosti sa získavala z citrusových plodov, dnes kvasným procesom, premenou sacharidov. V potravinách či nápojoch zvyrazňuje kyslú chuť.

E901- včelí vosk

Je charakteristický najmä vôňou využívanou v kozmetike. V potravinárstve pri leštení potravín a výrobe poliev.

E903- karnaubský vosk

Získavame ho z palmových listov a používame na leštenie potravín ako čokoláda, žuvačky, kávové zrná ...

Spracovala: Zuzana Balková, 2.E

VÝSLEDKY KLASIFIKÁCIE

1.polrok školského roku 2006 / 2007

Poradie tried v dosiahnutom študijnom priemere:

miesto: 4.A – 2,06

miesto: 4.E – 2,10

miesto: 2.E – 2,24

Vyznamenaní žiaci v jednotlivých triedach:

<p>1.A – Mgr. Vladimír Herda: Matej Kučera Jozef Láskavý Šimon Sleziak 1,00 Viktor Vlčko</p> <p>1.E – Ing. Iveta Podušková Andrea Orolínová Katarína Trilcová</p> <p>2.A – Ing. Miroslav Uhrin Ľubomír Engler Ľuboš Chovan</p> <p>2.E – Ing. František Černotka Matej Priatka</p> <p>3.A – Ing. Mariana Jakubisová -</p>	<p>3.B – RNDr. Ida Hradilová Veronika Ľahká</p> <p>3.E – Ing. Peter Lacko Petra Geregová Martina Mokričková</p> <p>4.A – Mgr. Mária Smutná Tomáš Líškay Matej Miklovič Ján Štefanka Martin Žilka</p> <p>4.E – Mgr. Eleonóra Valovičová Jana Bystrianska Zuzana Hiklová Kosejová Zuzana Jana Šmehýlová Peter Tokár Bernadeta Velebná</p>
--	---

DOCHÁDZKA

1.polrok školského roku 2006 / 2007

1. miesto: 1.A – Mgr. Vladimír Herda 42,94 vymeškaných hodín na žiaka

Zoznam žiakov s najlepšou dochádzkou – 0 vymeškaných hodín:

1.A – Mgr. Vladimír Herda
Filip Hradil
Radovan Uškrt

4.A – Mgr. Mária Smutná
Tomáš Líškay

PROSPECH

1.polrok školského roku 2006 / 2007

1.miesto: 4.A , Mgr. Mária Smutná – 2,06 dosiahnutý študijný priemer

LETOKRUHY – časopis pre lesníkov a všetkých, ktorí vedia čítať!

Vydáva: ZIS pri SLŠ B. Štiavnica

Redakčná rada: Eleonóra Valovičová, Stanislava Válková, Veronika Dobrocká, Zuzana Kosejová, Andrej Kuric

Spolupracovali: Tomáš Mlynárik, Ján Kotlár, Peter Lacko, Miroslav Uhrin, František Černotka, Ida Hradilová, Vladimír Gálik, Michal Diviak, Štefan Petrikovič, Veronika Gedelovská, Zuzana Balková, Valéria Kullová, Petra Geregová, Jozef Bajnok, Matej Priatka, Jana Šmehýlová, Zuzana Pavelková, Veronika Ľahká, Daniela Kubašiová, Zoltán Bartoš, Rita Pixiadesová, Veronika Tóthová, Matej Zemančík, Adrián Várdai, Michal Lackovič, Martina Mokričková

Jazyková úprava: Mgr. Stanislava Válková

Za materiálnu podporu ďakujeme: SLŠ Banská Štiavnica

Tlač: ZIS

Toto číslo vyšlo: 14. 03. 2007

Náklad: 90 ks